

- 6) Αποτελεί ο κίνδυνος σημαντικών διαταραχών, στον οποίο θεμελιώνεται ο περιορισμός της αναδρομικής ισχύος [της κηρύξεως της ακυρότητας] καταχρηστικής ρήτρας, αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης, η οποία πρέπει να τυγχάνει ομοιόμορφης ερμηνείας από το σύνολο των κρατών μελών;
- 7) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο προηγούμενο ερώτημα, ποια κριτήρια πρέπει να λαμβάνονται υπόψη;
- 8) Εν πάση περιπτώσει, συνάδει προς τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ, του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, η εκτίμηση του κινδύνου σημαντικών διαταραχών λαμβανομένου υπόψη μόνον του κινδύνου που μπορεί να ανακύψει για τον επαγγελματία ή πρέπει να λαμβάνεται επίσης υπόψη η ζημία που υφίστανται οι καταναλωτές λόγω της μη πλήρους επιστροφής των ποσών που έχουν καταβάλει δυνάμει της εν λόγω ρήτρας κατώτατου ορίου επιτοκίου;
- 9) Πρέπει, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ, του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, στην περίπτωση ασκήσεως ατομικής αγωγής από καταναλωτή, ο κίνδυνος σημαντικών διαταραχών με επιπτώσεις στη δημόσια οικονομική τάξη να εκτιμάται με κριτήριο τις επιπτώσεις που θα έχει για την οικονομία η συγκεκριμένη αγωγή ή με κριτήριο τις οικονομικές επιπτώσεις που θα είχε τυχόν άσκηση ατομικής αγωγής από μεγάλο αριθμό καταναλωτών;

(¹) EE L 95, σ. 29.

Προσφυγή της 4ης Ιανουαρίου 2016 — Δημοκρατία της Πολωνίας κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(Υπόθεση C-5/16)

(2016/C 098/30)

Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική

Διάδικοι

Προσφεύγουσα: Δημοκρατία της Πολωνίας (εκπρόσωπος: B. Majczyna)

Καθών: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αιτήματα

Η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

- να ακυρώσει την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) 2015/1814, σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (¹).
- να καταδικάσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα δικαστικά έξοδα.

Λόγοι και κύρια επιχειρήματα

Η Δημοκρατία της Πολωνίας ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως (ΕΕ) 2015/1814 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2015, σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, καθώς και την καταδίκη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα δικαστικά έξοδα.

Διακηρυγμένος σκοπός της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι η λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών ανισορροπιών προσφοράς και ζητήσεως δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου στην αγορά της Ένωσης, εξαιτίας των οποίων τα διατιθέμενα στην αγορά δικαιώματα εκπομπής υπολείπονται των τιμών εκείνων που ανταποκρίνονται στις προσδοκίες του νομοθέτη της Ένωσης. Το κύριο μέσο για να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός είναι η δημιουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς (MRS), προκειμένου, αφενός, να μειώνεται ο αριθμός των διαθέσιμων στην αγορά δικαιωμάτων εκπομπής μέσω της διοχετεύσεώς τους στο αποθεματικό, όταν σωρεύεται σημαντικό πλεόνασμα δικαιωμάτων εκπομπής στην αγορά και εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, και, αφετέρου, να αυξάνεται ο αριθμός των δικαιωμάτων εκπομπής που πρόκειται να διατεθούν σε πλειστηριασμό, σε περίπτωση που τα διαθέσιμα στην αγορά δικαιώματα εκπομπής είναι λιγότερα από 400 εκατομμύρια.

Η Δημοκρατία της Πολωνίας προβάλλει τους ακόλουθους λόγους κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως:

Ο πρώτος λόγος αφορά την παράβαση του άρθρου 192, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 192, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, ενώ πρόκειται για μέτρο που επηρεάζει σημαντικά τόσο τη δυνατότητα κράτους μέλους να επιλέξει μεταξύ διαφόρων πηγών ενέργειας όσο και τα γενικά δομικά χαρακτηριστικά του ενεργειακού εφοδιασμού του.

Κατά τη Δημοκρατία της Πολωνίας, η προσβαλλόμενη απόφαση επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τη δυνατότητα επιλογής των πηγών ενέργειας και τα γενικά δομικά χαρακτηριστικά του ενεργειακού εφοδιασμού της Πολωνίας. Επομένως, βάσει του άρθρου 192, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, η απόφαση αυτή θα έπρεπε να ληφθεί ομοφώνως από το Συμβούλιο, στο πλαίσιο ειδικής νομοθετικής διαδικασίας.

Ο δεύτερος λόγος αφορά την παραβίαση της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας και την παράκαμψη των αρμοδιοτήτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 15 ΣΕΕ, καθόσον τα μέτρα που λήφθηκαν αντιβαίνουν στα συμπεράσματα που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 23 και 24 Οκτωβρίου 2014.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2014, ένα λειτουργικό και αναμορφωμένο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής (ΣΕΔΕ-ΕΕ) συνοδευόμενο από ένα μηχανισμό για τη σταθεροποίηση της αγοράς, σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής κατά την οποία το έτος 2021 οριζόταν ως έτος ενάρξεως λειτουργίας του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς, θα αποτελεί το σημαντικότερο εργαλείο της Ένωσης για την επίτευξη του σκοπού να περιορισθούν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Η επιλογή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, του έτους 2019 ως ημερομηνίας ενάρξεως της λειτουργίας του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς είναι αντίθετη προς τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2014.

Ο τρίτος λόγος αφορά την παραβίαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθόσον λήφθηκαν μέτρα τα οποία επηρεάζουν το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου εμπορίας και, ειδικότερα, κατά τα τελευταία έτη της περιόδου αυτής.

Με την προσβαλλόμενη απόφαση διοχετεύονται απευθείας στο αποθεματικό για τη σταθερότητα 900 εκατομμύρια δικαιώματα τα οποία αποσύρθηκαν ή θα αποσύρονταν από την αγορά κατά τα έτη 2014 έως 2016 και επρόκειτο να διατεθούν εκ νέου στην αγορά κατά τα έτη 2019 έως 2020, με αποτέλεσμα τα εν λόγω δικαιώματα να μην επαναδιατεθούν τελικώς στην αγορά. Κατά συνέπεια, ο αριθμός των δικαιωμάτων που μπορούν να διατεθούν στους δραστηριοποιούμενους στην αγορά φορείς κατά την τρέχουσα περίοδο εμπορίας είναι μικρότερος του αναμενόμενου. Οι δραστηριοποιούμενοι στην αγορά φορείς είχαν τη δικαιολογημένη προσδοκία ότι τα δικαιώματα που αποσύρθηκαν προσωρινά από την αγορά επρόκειτο να διατεθούν εκ νέου στην αγορά μεταξύ των ετών 2019 και 2020 και στήριζαν τον επιχειρηματικό σχεδιασμό τους στην προσδοκία αυτή. Οι κανόνες λειτουργίας του συστήματος καθώς και οι κανόνες για τον καθορισμό του αριθμού των διατιθέμενων δικαιωμάτων εκπομπής δεν μπορούν να τροποποιούνται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου εμπορίας, στο πλαίσιο της οποίας έχει ήδη καθοριστεί ο χρονικός προγραμματισμός των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων που μετέχουν στο σύστημα. Οι κανόνες αυτοί αποτελούν ουσιώδεις προϋποθέσεις που ασκούν καθοριστική επιρροή στις επενδυτικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων.

Ο τέταρτος λόγος αφορά την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, λόγω της λήψεως μέτρων που αποσκοπούν σε μεγαλύτερη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε σχέση, αφενός, με το επίπεδο που έχει καθοριστεί στο πλαίσιο των διεθνών υποχρεώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αφετέρου, με το επίπεδο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

Με την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Ένωση θα επιτύχει σκοπό υψηλότερο από εκείνον που ισχύει σήμερα σε διεθνή κλίμακα κατόπιν της παρατάσεως της ισχύος του πρωτοκόλλου του Κιότο η οποία αποφασίστηκε στη Ντόχα τον Δεκέμβριο του 2012.

Ο πέμπτος λόγος αφορά την παράβαση της υποχρεώσεως ενδελχούς εξέτασεως των αποτελεσμάτων που θα έχει η προσβαλλόμενη απόφαση σε καθένα από τα κράτη μέλη και την παράβαση της υποχρεώσεως επαρκούς εκτιμήσεως των συνεπειών που θα έχει η θέση σε εφαρμογή της προσβαλλομένης αποφάσεως στην αγορά εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής.

(¹) ΕΕ L 264, σ. 1.